

Tampere Haihara Koekuopitus 2010

**Tapani Rostedt
Hannu Poutiainen
Timo Sepänmaa
Timo Jussila**

Kustantaja: Tampereen kaupunki

Sisältö:

Perustiedot	2
Tutkimus	2
Koekuoppakartta	7
Valokuvia.....	8
Maastokarttaote	10
Isojakokarttaote	11
Pitäjänpitäjäkarttaote	12

Perustiedot

- Alue:* Tampereen Haiharan kartanon päärakennuksen eteläpuolelle suunnitellun jätekatoksen ala.
- Tarkoitus:* tarkastaa, onko jätekatoksen sokkelin alalla kiinteää muinaisjäännöstä
- Kustantaja:* Tampereen kaupunki, tilakeskus
- Työaika:* Kenttätyöaika: 11.5.2010
- Tekijät:* Mikroliitti Oy, raportti ja valmistelu T. Jussila , maastotyö Hannu Poutiainen, Tapani Rostedt ja Timo Sepänmaa.
- Tulokset:* Alueelta ei tunnettu ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä. koekuopituksessa ei havaittu muinaisjäännökseen viittaavaa.

Tutkimus

Uusi jätekatokos Haiharan museoalueelle on suunniteltu rakennettavaksi 24 m nykyisen päärakennuksen eteläpäädyn eteläpuolelle, puistoalueelle (koordin N 6819022, E 334354 ETRS-TM35FIN). Jätekatoksen sokkeli on kooltaan 3 x 5,6 m. Haiharan vanha kylätontin eteläreunan itäreuna on v. 1783 isojakokartan mukaan sijainnut jätekatoksen paikasta (sen länsipäädystä) 65 metriä länteen. Tuolloin jätekatoksen alue on ollut joutomaata. Isojakokartan paikannus n. +-4 m. 1840-luvun pitäjänkartalla Haiharan päärakennus on edelleen v. 1783 tontilla ja sen itäpuolinen alue joutomaata.

Koska on mahdollista ja jopa todennäköistä, että Haiharan talonpaikka on voinut muuttaa paikkaa keskiajalta 1780-luvulle lähialueella, 1783 tontista arviolta 100 m säteellä (mikä on vielä suhteellisen yleistä), katsoi Pirkanmaan Maakuntamuseo tarpeelliseksi selvittää onko jätekatoksen kohdalla vanhaan asutukseen liittyvää muinaisjäännöstä. Pieni mahdollisuus on että alueella voisi olla keskiaikaa vanhempaakin asutusta. Paikalla suoritettiin pienimuotoinen koekaivaus, käytännössä koekuopitus, jonka tarkoitus oli kattavasti ja yksiselitteisesti selvittää onko paikalla muinaisjäännökseksi katsottavaa maanalaista jäännettä. Maastotyön tekivät Hannu Poutiainen, Tapani Rostedt ja Timo Sepänmaa 11.5.2010.

Työ suoritettiin kolmen arkeologin voimin. Prospektointi kohdistettiin Tampereen kaupungin rakennusmestarin Esko Weemanin osoittamaan kohtaan entisen kartanon pihamaalla – täsmälleen paikalle johon jätekatokos on tarkoitus rakentaa. Alue on nykyisin tasaista nurmikkoa kävelytien vieressä. Alue dokumentoitiin valokuvaamalla ennen työn aloittamista, työn aikana ja kenttätyön jälkeen. Alueelle kaivettiin kahdeksan kappaletta noin 0,5 m halkaisijaltaan olleita koekuoppia puhtaaseen pohjamaahan saakka. Tarpeen vaatiessa koekuppien pohja tarkistettiin kairaamalla. Kuopat kaivettiin joko lastalla tai vaihtoehtoisesti lapiolla maa-aines seuloen. Koekuopat kiinnitettiin käyttäen mittanauhoja ja viereisiä rakennuksia. Kaikista koekuopista tarkastettiin maakerrokset ja mahdolliset anomaliat ja ne mitattiin ja tiedot merkittiin koekuoppaluetteloon. Kaikki artefaktit otettiin talteen, dokumentoitiin valokuvaamalla ja merkittiin kentällä koe-

kuoppaluetteloon. Arkeologisesti merkittäviä, luetteloitavia ja säilytettäviä artefakteja koekuopista ei tavattu. Alue tutkittiin lisäksi metallinilmäsimella, mutta arkeologisesti merkittäviä artefakteja ei tavattu vaan kaikki olivat resenttejä esineitä. Varmuuden vuoksi tarkistettiin metallinilmäsimella ja kairaamalla aluetta myös hieman laajemmalti, mutta siinäkin yhteydessä ei tullut arkeologisesti merkittäviä havaintoja. Havaintojen perusteella aluetta on tasattu ja sinne on paikoin kasattu hieman maa-ainesta alkuperäisen maanpinnan päälle. Muutoin maakerrokset ovat piha- ja/tai kasvimaan sekoittunutta hiekkamultamaata, jossa esiintyy samankaltaisille paikoille tyypillisesti ja hajanaisesti suhteellisen myöhäisiä historiallisen ajan artefakteja kuten tiilen kappaleita, lasia ja posliinia. Mitään kiveyksiä tai muita rakenteita paikalla ei todettu - paikka on muutoinkin lähes kivetön.

Havainnot koekuopista:

koekuopat sijaitsevat 6,5 x 4 m kokoisen alueen sisällä.

KK 1

0 - 30 / 35 cm hiesun sekainen hiekkamulta (täytemaa?)

30 / 35 - 53 hiekkamulta

53 - 70 puhdas hiekka

Löydöt (0-53 cm syv.):

rautanaula, kuonaa, tiiltä 5 sirua, kirkasta tasolasia 2 kpl

KK 2

0 - 28 hiesun ja karkean hiekan sekainen hiekkamulta (täytemaa?)

28 - 47 hiekkamulta

47 - 89 puhdas hiekka

Löydöt (0-47 cm syv.):

tiiltä 4 sirua

KK 3

0 - 47   hiekkamulta
47 - 74   puhdas hiekka

Löydöt (0-47 cm):

punasavikeramiikkaa 3 kpl

fajanssia 1 kpl

vihreää pullolasia 1 kpl

KK 4

0 - 30   hiesun sekainen hiekkamulta
                  (täyttömaa?)

30 - 48   hiekkamulta

48 - 60   puhdas hiekka

Löydöt (0-48 cm):

rautanaula

tiiltä 1 kpl

fajanssia 1 kpl

KK 5

0 - 41 hiesun sekainen hiekkamulta

41 - 55 puhdas hiekka

Löydöt (0-41 cm):

tiiltä 7 sirua

kirkasta tasolasia 1 kpl

KK 6

0 - 41 hiekkamulta

40 - 80 puhdas hiekka

Löydöt (0-40 cm):

punasavikeramiikkaa 1 kpl

tiiltä 8 kpl

vihreää pullolasia 1 kpl

kvartsi-iskos 1 kpl

KK 7

0 - 15 hiesun sekainen hiekkamulta
(täyttömaa?)

15 - 41 hiekkamulta

41 - 56 puhdas hiekka

Löydöt (0-41 cm):

tiiltä 7 sirua

palamaton eläimen luu 1 kpl

KK 8

0 - 39 hiekkamulta

39 - 68 puhdas hiekka

Löydöt (0-39 cm):

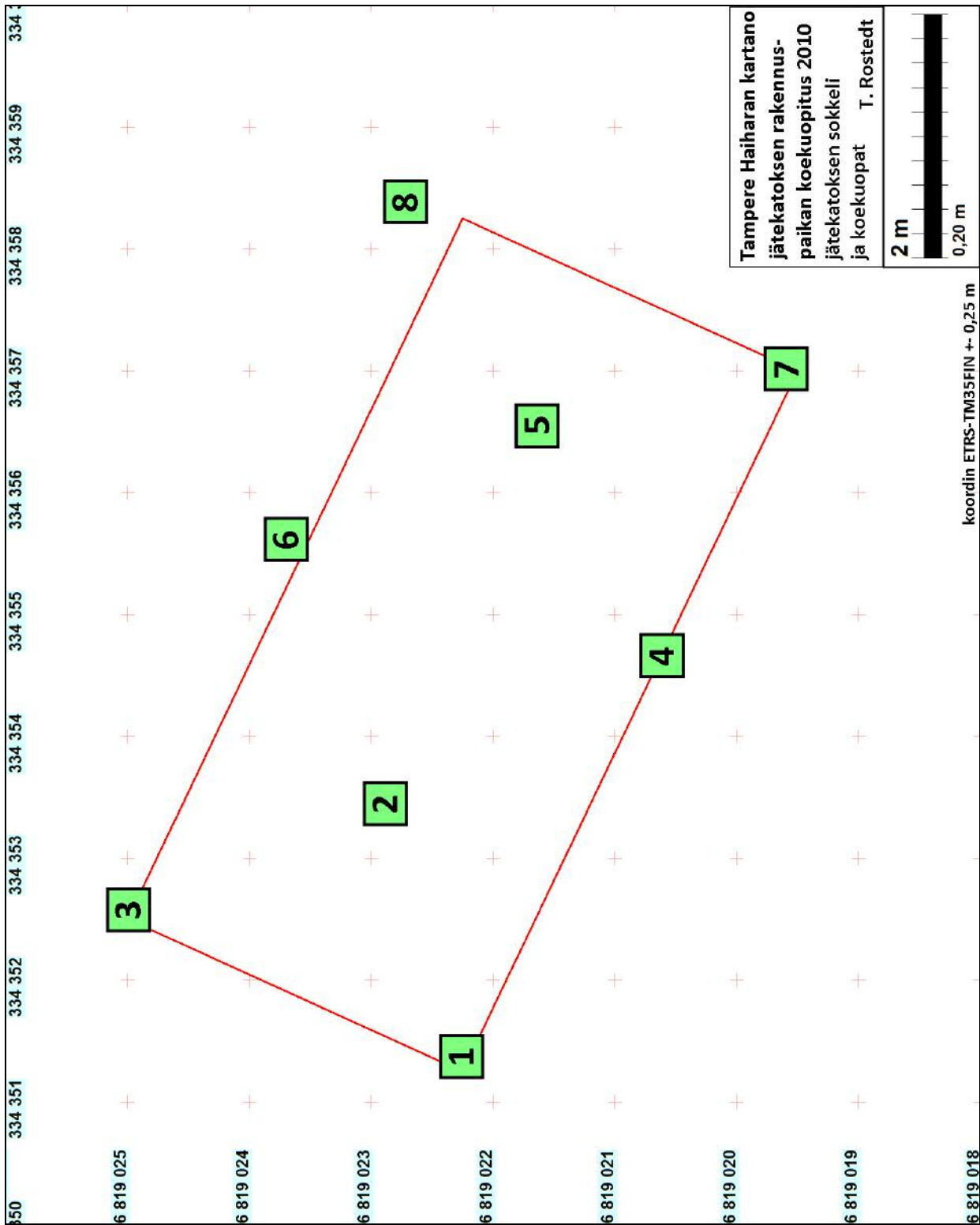
tiiltä 7 sirua

kirkasta pullo- tai juomalasia 1 kpl

kk 8 pinta

Koekuoppakartta

Valokuvia

Koekuopitus alkamassa. Taustalla Haiharan kartano. Kuvattu pohjoiseen.

Koekuopitus käynnissä. Kuoppien sisältöä tutkitaan. kuvattu itään. Alla: T Sepänmaa tutkii kuoppaa.

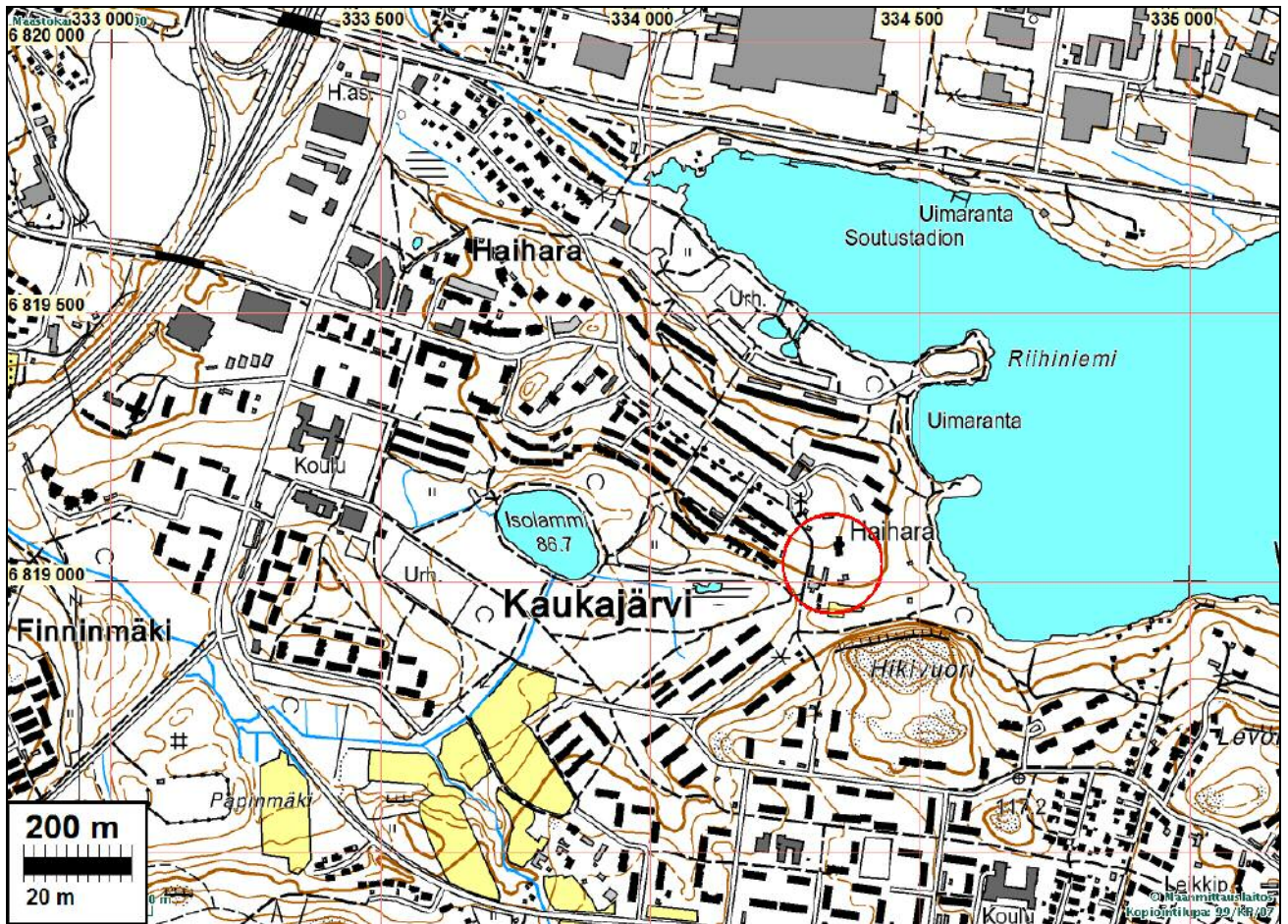

Koekuopitusalue kuvan keskellä, oik. Haiharan kartano. Alla vastakkaisesta suunnasta.

Paikka tutkimuksen päätyttyä. Kuopat peitetty.

Maastokarttaote

Tutkimusalueen sijainti = punainen ympyrä

Isojakokarttaote

Asemointi ETRS-TM35FIN koordinaatistoon

Jätekatoksen paikka vihreän ympyrän sisällä.

Pitäjänkarttaote

